

5

Vragenuur: Vragen Berndsens-Jansen

Vragen van het lid Berndsens-Jansen aan de minister van Veiligheid en Justitie over **het falen van het kabinet in de strijd tegen georganiseerde hennepcultuur**.

Mevrouw Berndsens-Jansen (D66):

Voorzitter. De bestrijding van de georganiseerde hennepcultuur faalt. Het kabinet faalt. Hennepzaken blijven liggen. Zware criminelen achter hennepkwekerijen worden niet gepakt. Het aantal celstraffen is twee keer lager dan in 2012. De beloofde reductie van 30.000 illegale hennepkwekerijen lukt niet. Het kabinet doet belofte en treft maatregel na maatregel — de wietpas, strengere straffen, meer politie — maar het werkt niet. D66 wil echte oplossingen. Slachtoffers van woningbranden, omwonenden die overlast ervaren en bedrijven die miljoenen verliezen door het illegaal aftappen van elektriciteit hebben recht op effectieve maatregelen. Zij hebben recht op oplossingen en niet op schijnmaatregelen van de minister, niet op valse beloften van de minister.

D66 wil de wietcultuur reguleren. Veel burgemeesters steunen ons, veel gemeenteraden steunen ons. Wereldwijd is een kentering gaande. Kijk naar Uruguay, kijk naar de Verenigde Staten. Ik heb daarom twee vragen. Zal de minister naar de burgemeesters luisteren? Is het kabinet bereid om de teelt en verkoop van wiet te reguleren? Of gaat het kabinet weer allerlei excuses gebruiken om geen ruimte aan de lokale bestuurders te geven? In tegenstelling tot wat de minister beweert, is dit wel mogelijk binnen de internationale verdragen. Mensen hebben genoeg van de kop-in-het-zandpolitiek van deze minister. Ik krijg graag een helder antwoord.

Minister Opstelten:

Mevrouw de voorzitter. Dank voor de vragen van mevrouw Berndsens. Die kunnen helder worden beantwoord. De aanpak van het kabinet faalt niet. Die is in de kern een succes en dat blijkt ook uit de cijfers die ik daarvoor kan geven. Er is geen belofte gedaan over 30.000 ontmantelingen. Dat getal is mij niet bekend, ook niet uit de gegevens van het Openbaar Ministerie of van de politie. Wij doen 5.500 per jaar en dat is goed. Dat doen de gemeenten in hun teams uitstekend. Het aantal onderzoeken is met 35% gestegen.

Luisteren naar de gemeenten? Ja. Doen wat de gemeenten zeggen? Dat hangt af van wat zij zeggen. Ik ben altijd strak en helder geweest, ook in mijn brieven. Het kan niet en het zal niet. Ik kom met een lijst van initiatieven met mijn commentaar naar de Kamer toe. Reguleren? Een glashelder antwoord: nee!

Mevrouw Berndsens-Jansen (D66):

Ik denk dat de minister nog de enige is die denkt dat zijn beleid succesvol is. Het Openbaar Ministerie en de politie slagen er niet in om de georganiseerde hennepcultuur in Nederland aan te pakken. Onderzoeken met 35% toegenomen? Prima, maar resultaten? Niet. Het aantal resultaten loopt gewoon terug.

Dus, voorzitter, de minister kan wel zeggen dat hij een succesvol beleid voert, maar de realiteit is anders. De pakkans is te laag, de hennepcultuur groeit de politie boven het hoofd en veel burgers hebben er last van. Ik zou nogmaals tegen de minister willen zeggen dat er een andere weg is, maar die vraagt om politieke wil van het kabinet. Is de minister bereid om eindelijk de feiten onder ogen te zien? Hij laat met zijn beleid veel gemeenten en burgemeesters in de kou staan. Iedereen ziet het en merkt de gevolgen op. Er zijn een toenemende overlast en straathandel, vermenigving van soft en hard drugs, actieve en agressievere dealers die ook jongeren en minderjarigen benaderen en hogere gezondheidsrisico's voor consumenten.

Ik weet niet wat de minister nog wel zou kunnen overtuigen.

Minister Opstelten:

De feiten spreken voor zichzelf. Als de gemeenten — waar de verantwoordelijkheid natuurlijk in de eerste plaats ligt — het in hun integrale afpakteams voor elkaar krijgen om jaar in jaar uit — na een korte groei toen men begon met het laaghangend fruit — het aantal zaken stabiel te houden op 5.500, is dat een goede performance van de gemeenten. Dat is duidelijk. De burgemeester van Heerlen sprak daarover in de uitzending van RTL4.

Waarom doen we dit? Dat is slechts het begin. Daarna komt de politie pas. Met grootschalige rechercheonderzoeken worden de meesters van deze criminaliteit aangepakt. Het aantal onderzoeken is door de veranderende trendsetting gestegen met 35%: van 46 naar 75 onderzoeken. Dit zijn langlopende onderzoeken. Ik zie natuurlijk altijd de feiten. Ik ben een man van de feiten, ik regeer met feiten. Daarom kom ik tot de conclusie dat het beleid dat ik voer als zodanig een juist beleid is.

Mevrouw Berndsens-Jansen (D66):

De feiten zijn dat het dweilen is met de kraan open, dat er alleen maar wordt geruimd, dat de grote zware jongens van de georganiseerde criminaliteit niet worden aangepakt. De burgemeester van Heerlen, die met een aantal andere burgemeesters in heel Limburg een buitengewoon mooi plan heeft ontwikkeld, laat deze minister met zijn beleid in de kou staan.

Minister Opstelten:

Ik ga nog met de burgemeesters van Limburg spreken. Mevrouw Berndsens laat enig ongeduld zien, door telkens als ik spreek te zeggen dat ze weet wat ik ga zeggen en wat ik zal antwoorden op de posities die men daar inneemt. Ik heb de Kamer gezegd hoe ik hierin sta; daar heeft zij ook recht op. Dat is gesteund door de meerderheid van de Kamer. Ik heb de Kamer toegezegd dat ik haar aan het eind van het jaar een lijst zal geven van plannen die ik heb gekregen, met mijn oordeel daarover. Vervolgens zal ik laten zien dat wat ik zeg, juridisch ook de juiste positie is.

Mevrouw Van Tongeren (GroenLinks):

Ik zal proberen om het betoeg van mijn collega nog enige kracht bij te zetten door een vervolgvraag te stellen. Is er in de wildste fantasieën van deze minister wellicht in de toekomst een vorm mogelijk waarin een gemeente de

ruimte krijgt om een experiment onder de strengste voorwaarden uit te voeren, om te oefenen met het kweken van wiet en die legaal te leveren aan koffieshops, die deze weer mogen verkopen? Is er in de verste fantasieën van deze minister zo'n vorm mogelijk? Als dat niet het geval is, weten alle burgemeesters in ieder geval het antwoord al, en de Kamer ook.

Minister Opstelten:

Die vraag is vaak aan mij gesteld en ik heb daar steeds hetzelfde antwoord op gegeven, namelijk het antwoord dat ik net aan mevrouw Bernds en gaf. Mijn antwoord is: nee. Ik heb veel fantasieën, maar uiteindelijk komen die fantasieën terug bij feiten. Ik baseer mijn beleid en inzet op de feiten. Het antwoord is dus nee. Dat weet iedereen. U krijgt de lijst en daarna zullen we ongetwijfeld weer een debat voeren.

Mevrouw Kooiman (SP):

De SP is een groot voorstander van het reguleren van wiet. Alleen dan haal je die uit de criminaliteit en heb je minder agenten nodig, die zich dan weer kunnen bezighouden met andere belangrijke zaken. Alleen dan ook kun je goed zicht houden op de veiligheid en de volksgezondheid. Maar wat doet deze minister? Deze minister zegt dat alle gemeenten mooie initiatieven mogen nemen, maar tegelijk zegt hij vandaag: reguleren, nee. En dat terwijl een aantal gemeenten hebben aangegeven dat het hun grootste wens is om dat nu wel te doen, gezien de voordelen die ik net schetste. Laat deze minister deze gemeenten nu al bij voorbaat stikken?

Minister Opstelten:

Dat zijn termen die ik nooit zou kunnen formuleren. Als ik mevrouw Kooiman goed heb begrepen, stelt zij dezelfde vraag als mevrouw Bernds en mevrouw Van Tongeren, maar dan in andere bewoordingen. Mijn antwoord is dat ik niemand laat stikken. Maar uiteindelijk komen de fantasieën die ik heb, elke dag dat ik opsta, terug bij de feiten en is het antwoord weer zoals ik dat net gaf.

De voorzitter:

Dank u wel. De minister mag nog even hier blijven. Niet om zijn fantasieën met ons te delen, maar omdat mevrouw Van Tongeren nog een andere vraag aan hem heeft, en wel over de stroomstoring bij de NOS van afgelopen zondagavond.